

Datum
2025-06-25Diarienummer
KS-2025-00399**Kungsbacka**

Svar på Klimat- och näringslivsdepartementets remiss av promemorian Ny förordning om invasiva främmande (KN2025/01024)

Beslut

Kommunstyrelsen antar yttrande, daterat 2025-06-25, och översänder det som sitt svar till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Upplysning

Beslut fattat med stöd av delegering. Kommunstyrelsen delegeringsförteckning: punkt 2.1.1, 2025-02-18, § 35.

Sammanfattning av ärendet

Kungsbacka kommun har fått möjlighet att yttra sig över Klimat- och näringslivsdepartementets promemoria om en ny förordning om invasiva främmande arter. Förordningen är avsedd att ersätta nuvarande förordning (2018:1939). Syftet med den nya förordningen är att förstärka det svenska regelverket i enlighet med EU-förordning nr 1143/2014 samt att införa en nationell förteckning över invasiva främmande arter av särskild betydelse för Sverige. Förslaget innebär ett utökat och mer preciserat regelverk för hantering, bekämpning och kontroll av sådana arter.

Den nya förordningen föreslås tydliggöra ansvarsfördelningen mellan myndigheter och kommuner samt utvidga vilka arter som omfattas av reglering. Arter med nationell betydelse föreslås listas i en särskild bilaga, en nationell förteckning och omfattas av samma typ av förbud som i dagsläget gäller för arter på EU:s unionsförteckning. Det innebär att även dessa nytillkomna arter i bilagan inte får spridas, och att de vid behov ska bekämpas.

En viktig förändring i jämförelse med gällande regelverk är att ansvaret för bekämpning av etablerade bestånd begränsas till statliga, kommunala och regionala fastighetsägare. Privatpersoner och företag undantas från detta ansvar, vilket är en skillnad från tidigare förslag till ny reglering. Samtidigt kvarstår spridningsförbudet för samtliga aktörer. Förslaget omfattar även en följdändring i avfallsförordningen (2020:614), där det förtydligas att trädgårds- och parkavfall som innehåller invasiva främmande arter ska hanteras separat, till exempel genom förbränning, för att undvika spridning.

Beslutsunderlag

Yttrande, 2025-06-25

Nämnden för Tekniks ordförandebeslut: Svar på Klimat- och näringslivsdepartementets remiss av promemorian Ny förordning om invasiva främmande

Nämnden för Tekniks yttrande, 2025-06-02

[Klimat-och näringslivsdepartementets promemoria Ny förordning om invasiva främmande arter \(KN2025/01024\)](#)

Beslutet skickas till

Klimat- och näringslivsdepartementet

Lisa Andersson

Kommunstyrelsens ordförande

Undertecknat av följande personer

LISA ANDERSSON

Datum: 2025-06-25 08:01:41

Transaktionsidentitet: AE0B4DF67E1B1CB1A076A8DACB7269D293912E252E

Underskriftstjänst:

twoday Underskriftstjänst

© twoday

Dokumentet är signerat av Ciceron DoÄ

Organisation

Organisation: Kungsbacka kommun

Organisationsnr: 212000-1256

E-post: kommun@kungsbacka.se

Hemsida: www.kungsbacka.se

Till
Klimat- och näringslivsdepartementetDatum
2025-06-25Ert diarienummer
KN2025/01024Diarienummer
KS-2025-00399**Yttrande över Klimat- och näringslivsdepartementets promemoria: Ny förordning om invasiva främmande arter (KN2025/01024)****Sammanfattande inställning**

Kungsbacka kommun välkomnar förslaget till en ny förordning om invasiva främmande arter och delar ambitionen att stärka det svenska regelverket i linje med EU:s krav. En nationell förteckning och ett tydligare ansvarstagande från det allmänna är viktiga steg i rätt riktning.

För att regelverket ska bli effektivt i praktiken är det avgörande att det utformas rättssäkert, förutsägbart och genomförbart i olika kommunala förvaltningssituationer – särskilt när kommunen äger mark som förvaltas av samfälligheter. Det är vidare centralt att staten säkerställer långsiktiga och rimliga förutsättningar för kommunerna att uppfylla sina skyldigheter.

Med rättslig tydlighet, en realistisk ansvarsfördelning och tillräckligt stöd från staten kan kommunerna bidra till ett effektivt arbete mot spridningen av invasiva främmande arter och därmed stärka den biologiska mångfalden.

Kommunens inställning i detalj

Kommunen ställer sig i huvudsak positiv till förslaget och ser det som ett viktigt steg i arbetet för att värna biologisk mångfald och förbättra förutsättningarna för ett långsiktigt och effektivt bekämpningsarbete. Att ett tydligare och mer enhetligt regelverk tas fram för att hantera invasiva främmande arter är både välkommet och nödvändigt.

Kungsbacka kommun tillstyrker förslaget att införa en nationell förteckning över arter som har särskild betydelse för Sverige. Det skapar förutsättningar för att kommuner, myndigheter och andra aktörer ska kunna arbeta mer strukturerat och förebyggande. Samtidigt vill kommunen framhålla ett antal viktiga aspekter som behöver förtydligas och utvecklas för att förordningen ska kunna tillämpas effektivt och rättssäkert i praktiken.

För det första behöver innebörden av uttrycket ”förhindra spridning” preciseras ytterligare. Om begreppet i praktiken innebär ett krav på aktiv bekämpning, motsvarande det som gäller för arter på EU:s unionsförteckning, riskerar detta att få betydande ekonomiska och operativa konsekvenser för kommunen. För Kungsbacka kommun skulle förslaget i den nya förordningen innebära ett åtagande som kräver både betydligt mer resurser, både ekonomiskt ut personellt samt tydlig styrning.

Kommunen ser även en risk i att undantag för privatpersoner och företag från bekämpningskravet kan leda till att kommunens egna insatser blir verkningslösa i områden där privat och kommunal mark

gränsar till varandra. Om invasiva arter inte bekämpas på privat mark finns en stor risk för återetablering och fortsatt spridning, vilket försvårar ett effektivt bekämpningsarbete. Staten bör därför ha det här aspekterna i åtanke samt säkerställa att Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten tillförs de resurser som krävs för att i sin tur kunna stödja kommuner och länsstyrelser i genomförandet.

Kungsbacka kommun vill även peka på behovet av att listan över arter ses över i vissa avseenden. Exempelvis bör bokharabinda (*Fallopia baldschuanica*) utredas för möjlig inkludering i den nationella förteckningen, mot bakgrund av risken för hybridisering med hybridslide och därmed möjlig spridning.

Det är vidare angeläget att ansvarsfördelningen mellan olika aktörer blir tydlig. Det är rimligt att det allmänna – det vill säga stat, region och kommun – bär huvudansvaret för bekämpning av redan etablerade arter. Dock finns i förslaget en juridisk oklarhet som behöver hanteras: vad som avses med begreppet ”innehavare med särskild rätt” enligt 3 kap. 5 §. I Kungsbacka kommun är det vanligt att allmän platsmark ägs av kommunen men förvaltas av vägföreningar eller samfälligheter, enligt anläggningsförrättningar beslutad av Lantmäteriet. Dessa föreningar har i praktiken ansvar för skötsel av exempelvis park- och naturmark men saknar ofta både resurser och kompetens för att hantera invasiva arter – och i vissa fall är förvaltningen inte ens organiserad.

Om inte dessa föreningar räknas som ”innehavare med särskild rätt” kommer det att innebära att kommunen får bära hela ansvaret, trots att man inte utövar faktisk kontroll eller skötsel. Denna situation bedöms som orimlig. Det måste därför klargöras i den slutliga förordningen hur sådana situationer ska hanteras, och vem som faktiskt bär ansvar för bekämpning när ägande och skötsel inte sammanfaller.

Sammanfattningsvis tillstyrker Kungsbacka kommun promemorians förslag, men vill understryka följande behov:

- Ett förtydligande av vad ”förhindra spridning” innebär i praktiken.
- En tydlig definition av begreppet ”innehavare med särskild rätt” och hur detta relaterar till samfällighetsföreningar.
- En översyn av artförteckningen med särskild hänsyn till bokharabinda.
- Tillskott av statliga medel för att möjliggöra ett effektivt genomförande på lokal nivå.

Kungsbacka kommun ser positivt på förslaget som helhet och står bakom målsättningen att minska spridningen av invasiva främmande arter. Med rätt stöd och en rättssäker ansvarsfördelning kan förordningen bli ett kraftfullt verktyg i arbetet för att skydda den biologiska mångfalden i hela landet.

Kungsbacka kommun

Lisa Andersson (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Undertecknat av följande personer

LISA ANDERSSON

Datum:

2025-06-25 08:02:27

Transaktionsidentitet:

1B19B282A2E500EF04945666EC24B7A88FDE3F910E

Underskriftstjänst:

twoday Underskriftstjänst

© twoday

Dokumentet är signerat av Ciceron DoÄ

Organisation

Organisation: Kungsbacka kommun

Organisationsnr: 212000-1256

E-post: kommun@kungsbacka.se

Hemsida: www.kungsbacka.se